

Brüssel, 7. november 2025
(OR. en)

14931/25

JEUN 222
EDUC 425
FREMP 308

MÄRKUS

Saatja:	Eesistujariik
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Noorte vastupanuvõime tugevdamine programmi „Erasmus+“ (2028–2034) kaudu – <i>Arvamuste vahetus</i>

Delegatsioonidele edastatakse lisas eespool nimetatud teemal koostatud eesistujariigi suunisdokument, pidades silmas nõukogu 27. novembri 2025. aasta istungil (haridus, noored, kultuur ja sport) toimuvat arvamuste vahetust.

Noorte vastupanuvõime tugevdamine programmi „Erasmus+“ (2028–2034) kaudu*Eesistujariigi suunisdokument*

Maailmas, kus on üha rohkem pingeid ja ebakindlust, pakub programm „Erasmus+“ noortele eurooplastele võimalusi piiriüleselt suhelda ja tunda end Euroopa kui terviku osana.

ELi ühe tuntuima ja edukaima programmina on Erasmus+ juba aastaid olnud noortele piletiks, millega minna välismaale ja tutvuda eluga teistes riikides. See võimaldab suhtlemist erinevatel tasanditel, alates uutest vaatenurkadest teise riigi igapäevaelule kuni ühiste Euroopa juurte ja väärtuste ning ühise ajaloo tunnetamiseni.

Eurobaromeetri 2024. aasta uuringus¹ vastas 36% noortest, kes osalesid teises ELi liikmesriigis toimunud tegevuses, et see suurendas nende teadlikkust teistest kultuuridest ja väärtustest. Samuti nõustus 35% vastanutest väitega, et sellises tegevuses osalemine suurendas nende enesekindlust ja huvi võõrkeelte vastu, ning 32% märkis, et selle tulemusena paranesid nende teadmised teistest Euroopa riikidest. Need arvud näitavad, et Erasmuse tegevus võib olla mitte ainult eriline isiklik kogemus, vaid et sellel võib olla ka laiem mõju Euroopa tasandil, võttes arvesse, et seni on programmis osalenud 16 miljonit eurooplast.

¹ Euroopa Komisjon: „Noored ja demokraatia“ – Eurobaromeetri aruanne, mai 2024
<https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/3181>

Pidades silmas järgmist programmi „Erasmus+“ aastateks 2028–2034, on peamine küsimus, milline peaks olema programmi mõju noortele ja tulevastele põlvkondadele. Ajal, mil suurendatakse Euroopa kaitse- ja julgeolekuvõimega seotud kulutusi, saab programmiga „Erasmus+“ panustada veel ühte Euroopa identiteedi ja väärtuste kaitsmise mõõtnesse, nimelt demokraatia vastupanuvõime suurendamisse.

Demokraatia vastupanuvõimet saab edendada nii formaalselt haridussüsteemi kaudu kui ka mitteformaalselt muu hulgas kohalike kogukondade ja projektide kaudu. Kesksel kohal on võime osaleda aktiivselt demokraatias ja ühiskonnaelus ning mõelda ühiskonnakriitiliselt. See on eriti oluline ajal, mil tehisintellekti abil võidakse luua valeuudiseid, mille tulemuseks on väär- ja desinformatsioon ning võimalik avaliku arutelu polariseerumine.

Programmi „Erasmus+“ (2028–2034) käsitleva komisjoni ettepaneku² kohaselt on programmi eesmärk julgustada noori võtma osa Euroopa demokraatlikust elust, luua oskusi, mida on vaja ühiskondlikus elus osalemiseks, ja suurendada ühiste Euroopa väärtuste, sealhulgas põhiõiguste alast teadlikkust, pakkudes noortele ja organisatsioonidele samuti võimalusi näidata üles solidaarsust, toetada kogukondi ja lahendada ühiskondlikke probleeme.

Eespool toodut arvesse võttes kutsub eesistujariik ministreid üles vastama allpool esitatud küsimustele, et kõnealusel teemal arvamusi vahetada. Palume, et sõnavõttud piirduksid maksimaalselt kolme minutiga.

- Kuidas saab Teie arvates programm „Erasmus+“ (2028–2034) aidata tugevdada Euroopa noorte vastupanuvõimet?
- Millised ELi tasandi vahendid ja meetmed võiksid toetada liikmesriike noorte kodanikuaktiivsuse ja demokraatliku kaasatuse suurendamisel?

² Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse programm „Erasmus+“ aastateks 2028–2034 ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) 2021/817 ja (EL) 2021/888.